

ÅRSREDOVISNING

2015

INNEHÅLL

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	1
RESULTATRÄKNINGAR	11
BALANSRÄKNINGAR	12
KASSAFLÖDESANALYSER	14
NOTER	15
UNDERSKRIFTER	20

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören avger härmed årsredovisning för år 2015, bolagets 41:a verksamhetsår. (Föregående års siffror anges inom parentes.)

ÄGARFÖRHÅLLANDEN, KONCERNSTRUKTUR OCH STYRELSENS SÄTE
NorrlandsOperan AB ägs av Umeå kommun via Umeå Kommunföretag AB org.nr 556051-9562 med 40 % och Regionförbundet Västerbottens län org.nr 222000-2436 med 60%.

Tidigare ägare, Västerbottens läns landsting org.nr 232100-0222 har överlåtit hela sitt aktieinnehav, 2.640 aktier till Regionförbundet Västerbottens län den 1 juni 2011

Dotterbolaget Botnia Musik AB org.nr 556573-3127 är från och med den 1 januari 2009 ett vilande bolag och verksamheten bedrivs sedan dess i NorrlandsOperan AB.

Styrelsen har sitt säte i Umeå kommun, Västerbottens Län.

VERKSAMHET

Bolagets verksamhet ska kännetecknas av hög konstnärlig kvalitet, mångfald, jämställdhet, attraktionskraft och tillgänglighet. Tillsammans med ägarna och andra aktörer ska bolaget aktivt medverka till regionens marknadsföring och tillväxt. En ökad internationalisering av verksamheten ska beaktas.

Bolagets uppdrag, fastställt av Regionförbundet Västerbottens län och Umeå kommun, är bland annat att arbeta för att utveckla, förnya och tillgängliggöra den professionella operan/musiken/dansen och scenkonsten i regionen liksom annan därmed förenlig kulturell verksamhet.

Bolaget redovisar för det vilande dotterbolaget Botnia Musik AB, festival och projektverksamhet, försäljning av musikproduktioner, seminarier samt att bolaget har ett regionalt uppdrag från Regionförbundet Västerbottens län. Detta omfattar två delar, dels musikuppdrag där man ska stödja och utveckla hela länets musikliv, dels att arbeta för att utveckla, förnya och tillgängliggöra den professionella scenkonsten i regionen. Bolaget innehar också huvudmannskapet för den regionala danskonsultverksamheten. Den regionala musikverksamheten och danskonsultverksamheten finansieras av Regionförbundet Västerbottens län och Statens kulturråd gemensamt.

Utifrån de ägardirektiv och uppdrag som Region Västerbotten och Umeå kommun fastställt har bolaget brutit ned dessa till mätbara och specifika mål. Dessa mål följs upp avdelningsvis inom bolaget.

Bolagets vision lyder ”NorrlandsOperan - en spelplats för nya uttryck”. NorrlandsOperan ska genomsyras av en djärv programstrategi där våra löften är: tradition och provokation, exklusivitet och mångfald, reflektion och innovation.

Samarbeten i och utanför länet

Det regionala uppdraget innebär att en del av våra produktioner turnerar i och utanför länet. Vi samarbetar också med lokala arrangörer vilket resulterar i föreställningar och projekt på olika platser i länet, inte minst sådana som riktar sig till barn och unga.

Några av de platser vi besökt under året, med totalt 201 föreställningar är bland annat Skellefteå, Vilhelmina, Lycksele, Storuman, Vännäs, Vindeln, Täfteå, Åsele, Robertsfors, Dorotea, Sorsele, Sundsvall, Östersund, Luleå, Bjurholm, Tärnaby, Boden, Härnösand, Bullmark, Piteå.

En viktig samarbetspartner är *NMD*, Norrlands nätverk för Musikteater och Dans, som är ett kommunförbund bildat av landstingen i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland. *NMD*:s uppdrag är bland annat att medverka till att musikteater och dans blir tillgängligt för alla i Norrland och att utveckla samarbetet mellan ensemblerna Estrad Norr i Östersund, Norrdans i Härnösand, NorrlandsOperan samt Piteå Kammaropera.

Samarbetet under 2015 ledde till att NorrlandsOperan turnerade med operan Figaros bröllop i de fyra länen och nådde en publik på nära 6000 personer samt att operan Rigoletto som spelades i Umeå fyllde 17 bussar med närmare 700 personer från olika delar både från länet och utanför. Totalt bidrog NorrlandsOperan med 22 föreställningar, 8 utanför länet och 14 i länet vilket var totalt 14 fler jämfört med året innan då NorrlandsOperan hade ett fullspäckt spelschema under Umeås kulturhuvudstadsår.

NorrlandsOperan har också samarbetat med ca 400 aktörer i det fria kulturlivet samt genomfört ett antal gemensamma aktiviteter tillsammans med länets kulturkonsulenter.

Internationella samarbeten

En viktig del av vår verksamhet är också att fortsätta utveckla internationella samarbeten och samverka med andra institutioner. Under året har vi arbetat i olika nätverk inom dans, opera och festivaler både i Tjeckien, Frankrike, Belgien, Tyskland, Slovenien, Polen, Finland och Norge.

Barn och unga

NorrlandsOperan ska verka för att barn och unga ska få uppleva musik av hög kvalitet och av olika genrer var de än befinner sig i regionen. En stor del av verksamheten riktar sig därför till barn och ungdomar inom förskolor, grundskolor, gymnasium samt musik och kulturskolor i hela länet. Totalt under året genomfördes inte mindre än 85 musikföreställningar för barn och unga i länet som upplevdes av ca 6400 personer. Utöver turnerande föreställningar initierar NorrlandsOperan ett antal pedagogiska projekt som har till syfte att stärka unga musikers eget skapande.

Under året turnerade NorrlandsOperan även med tre olika dansproduktioner för barn mellan 2-15 år i fem kommuner som nådde ut till 2600 personer. NorrlandsOperan och Dans i Västerbotten arbetar även aktivt med publikaktiviteter för att skapa ett större intresse för dans i länet. Som exempel kan nämnas 27 stycken workshops i olika dansstilar och en stor satsning mot en ung publik med *Urban North* som är en långsiktig satsning för unga där såväl eget deltagande som publika aktiviteter uppmuntras.

El Sistema är ett annat lyckat projekt som bidrar till att barn vågar öppna sig i grupp. Projektet bygger på demokratiska mötesplatser där musiken ska vara tillgänglig för alla med orkester och kör i centrum. Umeå musikskola startade projektet 2013 och i nära samarbete med bland annat NorrlandsOperan som främsta samarbetspartner och förebild.

Norrlandsoperans Vänner har under senare år initierat många samarbeten med främst gymnasieskolan i syfte att grundlägga ett intresse för opera.

Det totala antalet föreställningar som riktades till barn och unga var 272 stycken under år 2015.

Exempel på föreställningar för barn och unga redovisas också under de konstnärliga verksamhetsområdena.

Opera

Under juli månad fick vi ett glädjande besked att Svenska Dagbladets Operapris 2015 gick till Mats Larsson Gothe för operan *Blanche & Marie* som uruppfördes på NorrlandsOperan under kulturhuvudstadsåret. Juryns motivering var att, ”Blanche & Marie, där två kvinnors livsöden blir en enda genuine operatonsättares förmåga att dra nytta av historien och samtiden för att skapa egen musikdrama”. Operan blev också nominerad till Svenska Teaterkritikers Förenings teaterpris 2014 samt som enda svenska verk nominerad till det prestigefyllda operapriset, International Opera Awards, i kategorin World Premieres.

Vårens stora operahändelse blev den vattendroppande och humorinspirerande förvecklingskomedin *Figaros bröllop* av Wolfgang Amadeus Mozart. Handlingen förflyttades från ett soligt 1700-tal, till ett torrlagt 2068. Klimatförändringarna var ett faktum och i ett samhälle där de rika inte längre mäter rikedom i guld utan i tillgången i vatten, som den största lyx och där de härskande missbrukar sin makt. Operan var regisserad av Linda Mallik och huvudrollsinnehavare Carl Ackerfeldt som greven Almaviva och Kristina Hansson som grevinnan. Operan turnerade i Härnösand, Östersund, Sundsvall och Boden.

Som en uppföljning av Figaros Bröllop genomförde operan ett intressant experiment på temat, att en miljard människor saknar tillgång till rent vatten. Vad skulle hända om det drabbar just dig? Syftet var att uppmärksamma vattenbristen i världen. Experimentet gick ut på att stänga in en person under 24 timmar utan vatten och personens törst kunde bara släckas med hjälp av andras engagemang och välvilja. Experimentet uppmärksammades stort i media och tillsammans med Umeåbyråns Punkt PR nominerad till det internationella priset Excellence Awards 2015 där medtävlade var bland annat BBC och FN.

Höstens opera, Giuseppe Verdis *Rigoletto*, hänger tematiskt samman med *Figaros bröllop* av Mozart då båda verkens centrala fokus är maktmissbruk. *Rigoletto* är en historia om en hovnarr vars dotter blir bortrövad och förförd av en hänsynslös hertig. Den betonghårda scenografin, inspirerad av förintelsemonumentet i Berlin, var skapad av Linus Fellbom och regissör var Kristofer Steen.

I samband med *Rigoletto* inbjöds 800 elever från klasserna 3 och 4 att sjunga opera i föreställningen *Singalong Opera* tillsammans med NorrlandsOperans symfoniorkester, barnkör och solister. Målet var att möjliggöra för barn och unga att stifta bekantskap med en konstform som de annars inte kommer i kontakt med så ofta. En presentation av orkesterns olika instrument, anförd av dirigent Rumon Gamba rev ner stora applåder från den unga publiken.

Konserter

Vårens program inleddes med att fira två av Nordens främsta tonsättare, 150 åringarna Jean Sibelius och Carl Nielsen. Tätt följd av Dvoráks kända verk, *Från nya världar*. Stjärncellisten Daniel Müller-Scott besökte oss i slutet av januari då han tolkade Sjostakovitjs båda cellokonserter och i början av februari fick vi besök av trombonlegenden Ian Bousfield som gästade oss som både dirigent och solist.

Ett uppskattat program för barn mellan 6-10 år, som turnerade i länet under ferbruari – mars, var när dansaren och mimartisten Ika Nord och multiinstrumentartisten Erik Petersén tillsammans med brassmusiker och slagverkare ur NorrlandsOperans symfoniorkester spelade för barnen. Våren fortsatte med *Sinnenas spektakel* där barn mellan 3-6 år bjöds upp till fest med sång, rytm och rörelser bland både fantasi och verklighet.

Vårens konserter avslutades med *Tjajkovskijs Tvåa* tillsammans med sopranen Sarah Fox och avrundades med ett av Sveriges mest älskade kör- och orkesterverk, *Förklädd Gud*. Kvällens föreställning bjöd också på ett uruppförande av ”Mantra”, specialskrivet av Magnus Johansson för vår symfoniorkesters trumpetare Malin Silbo-Ohlsoon och Andreas Karlsson Walleng.

Höstens konsertprogram inleddes med musik som grep tag, Tjajkovskijs *Stormen* som skildrar Shakespeares pjäs i ett dramatiskt tonskådespel och den bortgångne kompositören Anders Eliasson verk *Konsert för violin, viola och orkester*. Efter paus bjöds publiken på en dramatiserad konsert i regi av vår egen musikchef Elisabet Ljungar.

I höstens andra konsert, ett uruppförande av Tobias Broströms nyskrivna slagverkskonsert *Theatron* utgjorde en skön kontrast till den finske kompositörens Einojuhani Rautavaaras lovsång till Arktis från 1972. Förinspelade fågellåten från finska polcirkeln gjorde symfoniorkestern sällskap.

I oktober månad träffades elever och lärare tillsammans med vår symfoniorkester till årets samspelsdagar. Det var sjätte året i rad som man samlade länets 150 unga musiker till en hejdundrande uppvisning i konsertsalen.

Under året firades 150-årsminnet av Jean Sibelius och vi firade med två av de sibelianska rariteterna, *Kung Kristian 11*, som hade premiär i Helsingfors år 1898. Det andra verket, *Scaramouche op 73*, hans längsta obrutna verk uppfördes första gången år 1922, nästan tio år efter det han blev färdig med musiken.

Den 21 november fyllde *Björk 50 år*, samma dag uppmärksammade NorrlandsOperan hennes gärningar genom bejublad konsert med Jenny Wilson, Edda Magnason och MotoBoy samt NorrlandsOperans kör. Firandet pågick hela dagen med bland annat danceoke, panelsamtal och workshop.

I december gjorde folkmusiktrion *Nordic* gemensam sak med vår egen orkester som tillsammans bjöd publiken på en svängig konsert. Konserten inleddes med ett uppträdande i Baren av Folkmusikkören.

Årets fullspäckade program avslutades med *Strålande jul*, där vår egen sångerska Susanna Levonen tillsammans med NorrlandsOperans orkester, kör och barnkör avslutade året med en bejublad framträdande där publiken fick njuta av några av julens musikaliska klassiker.

Dans

Dansvåren inleddes sällsamt vackert till Hiphopens danssläkting popping, tutting och waving som växte fram till en ömsint dialog i Erik Linghedes *Hold*.

Den samiska veckan invigdes den 1 mars på Västerbottens museum och fortsatte med en akrobatisk och själfull dans i operans foajé av dansaren Hallgrim Hansegård och musikern Torgeir Vassvik.

Därefter firade Norrdans tjugoförårsjubileum genom att bjuda Umeå på bl.a *À la carte*, ett verk av Mats Ek, Anthony Missen, Yossi Berg&Oded Graf.

En annan stark och effektfull föreställning som publiken bjöds på under våren var *Lucy*, Som handlade om att ta plats, om förväntningar och om identitetsskapande.

Den 29 april firades *Dansens dag* tillsammans med Sagateatern då vi visade dansfilmer från Västerbotten, lunchsamtal med koreografer och dansare samt avslutades med dansföreställningen *Splendour*.

Dansvåren avslutades i maj med Minna Krooks *Faunan och jag*, för barn mellan 6-8 år.

Hösten inleddes med *Urban North* med särskild fokus på dans. Street, hiphop, dancehall, vouting och breaking med häftig show på Väven med bland andra Unruly Ghai, P*fect och JUCK. Som kvällens host såg vi inte mindre än Maxida Märak, artist, hiphopproducent och sommarpratäre.

Hösten fortsatte med ett nytt dansverk av Jeanette Langert, *Jean* som är hennes tredje del i hennes arbete kring Strindbergs Fröken Julie. Föreställningen som hade urpremiär på NorrlandsOperan fick lysande recensioner och även blivit utsedd av Svenska Teaterkritikers Förening till 2015 års bästa dansföreställning.

Made In Bangladesh, var en färgstark och tankeväckande föreställning, baserad på en verklig händelse. Tolv kathak-dansare från Bangladesh förmedlade historien om klädarbetares villkor i Bangladesh.

I den sensuella dansföreställningen *This is Concrete*, fick vi möta två dansare i ett ljudlandskap av svindlande beats där de dansade i slow motion, bedövat, och sexuellt.

Tillsammans med Dans i Nord arrangerade Dans i Västerbotten/NorrlandsOperan en koreografitävling för unga mellan 15 och 21 år. Tävlingen som ingår i den nationella tävlingen *Skapa Dans* gick av stapeln på NorrlandsOperan den 4 oktober.

Den kanadensisk-svenska duon från Montreal Emmanuelle Lé Phan och Elon Höglund framförde i den annorlunda och suggestiv dansföreställning, *Nobody Likes a Pixelated Squid*, med spännande musik och rörelser.

Den 16 oktober bjöds på en helkväll med dans och konsert då vi visade två spännande föreställningar: den ena med koreografduon Ondrová & Savel och den andra med den unga tjeckiska gruppen Spitfire Company. En föreställning som utforskade gränserna för identitet, beroende, ödmjukhet, ärlighet och lögn, kärlek och hat. Projektet var en internationell samproduktion mellan Tanec Praha (CZ), Centre Chorégraphique National Roubaix – Ballet du Nord (FR), Plesni Teater Ljubijana (SLO) och NorrlandsOperan.

Den Suggestiva dansföreställningen *Hakanai* förflyttade åskådarna mellan dröm och verklighet, mellan fysiska kroppar och virtuella. Fantasi och verklighet korsade varandra och bytte plats. Helt enkelt, publiken bjöds på, ett svindlande äventyr.

I november besökte oss Norrdans med den *Lille Prinsen*, efter den berömda sagoboken med samma namn. Den unga publiken fick följa med på en resa i fantasin, träffa sällsamma figurer och om hur det är att vara en liten människa i en stor värld.

Umeå Jazzfestival

Hösten är jazzens tid och Umeå Jazzfestival är dess högtid med denna brokiga och oförutsägbara musikform.

Jazzfestivalen pågick under tiden 21-25 oktober och var den 48:e festivalen. Här möttes några av vårt eget lands nya spännande musiker tillsammans med internationella nya stjärnor.

Festivalen som präglas av en stark och vital spelplats för konstnärlig utveckling lyfter fram kärnvärden som tradition, kreativitet, nyfikenhet, och mångfald. Festivalen inramas också av konserter runt om i Umeå, barnkonserter, seminarier och workshops.

Umeå Jazzfestival tilldelades också vandringspriset IMPRA Guld. En utmärkelse som verkar för en jämställd musikscen. Juryns motivering var att Umeå Jazzfestival har visat på stor genusmedvetenhet och är ett föredöme både i Sverige och internationellt.

MADE

Årets MADE festival pågick i dagarna två, 8-9 maj. Det blev en tvådagars fest för alla som älskar, eller är nyfikna på, olika former av musik, konst, dans och performance.

Festivalen började med vernissage i Vita Kuben och fortsatte med att VK:s Kulturpris delades ut till multimusikern Mats Gustafsson. Årets MADE festival pendlade mellan ljus och mörker, tystnad och kakofoni. Artister som Linnea Olsson skapade härlig musik med sin röst och cellon. Den unge Bruno Hibombos allvarliga framtoning och spännande uttryck eller koreografen Antonia Baehrs verk med fyra personer som sitter med ryggarna mot varandra, bara ansiktena rör sig – man blir oundvikligen en del av verket.

Vår egen symfoniorkester, under ledning av Jonathan Stockhammer stämde upp till ett monumentalt och utmanande verk för kammarorkester och Alice Bomans lågmälda röst som framförde minimalistiska storslagna popmelodier som kändes klassiska och eviga redan vid första lyssningen. Publiken bjöds på en MADE festival där allt kan hända!

Konst

Konstnärduon Jeuno JE Kim och Ewa Einhorn inledde vårens programserie i Vita Kuben med deras verk som kretsar kring Krabstadt, en fiktiv gränsstad dit de "oönskade" skickas till. Utställningen bestod av två verk, *Whaled Women*, och *Krabstadt Geographies*. Kortfilmen *Whaled Women* var en satirisk kritik mot den nuvarande assimileringpolitiken där långtidsarbetslösa, invandrare och personer med en prick i brottsregistret skickades till den fiktiva arktiska staden Krabstadt.

Vårens utställningar i Vita Kuben var programsatt av Mary Coble i en utställningsserie i tre delar och som dessutom var en av konstnärerna i hennes *Space for Resistance*. I säsongens tredje del visar Mary sitt eget arbete *Gestures of Defiance* som lägger fokus på den höjda, knutna näven som en protesterarnas nyckelsymbol.

Höstens utställning i Vita Kuben inleddes med vernissage kring filmen *The Girl Chewing Gum* av John Smith, en film med en befallande röst som registrerar händelser på en livlig gata i London. Därefter tar Erik Bünger vid med utställningsserien *Synchronicity*, där hans arbete kretsar kring den mänskliga rösten och dess motstridande förhållande till kropp, språk, musik och teknologi.

En stor del av våra föreställningar har riktat sig till barn och unga, se under rubriken Barn och unga.

FLERÅRSJÄMFÖRELSE

		2015	2014	2013	2012	2011	2010
Intäkter	Mkr	106,7	148,1	112,6	108,0	107,0	108,8
Resultat efter finansiella poster	Mkr	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
Balansomslutning	Mkr	23,5	17,4	23,4	15,6	13,5	15,8
Soliditet	%	18,3	24,6	16,8	25,0	28,9	24,5
Avkastning på eget kapital	%	2,6	0,6	2,6	3,6	3,4	3,5
Avkastning på totalt kapital	%	0,6	0,3	0,5	1,8	1,7	2,7
Medelantal anställda	st	124	141,5	128	130	126	129
Antal tillsvidareanställda	st	101	100	101	98	97	91
Spelintäktsggrad	%	5,2	8,0	5,1	5,4	4,6	6,6
Totalt antal föreställningar	st	421	674	611	552	571	546
- varav utanför Umeå	st	232	403	205	201	208	235
Totalt antal besök *	st	58194	92936	82794	78005	74962	78476
- varav i huset *	st	34668	44653	44973	38246	31089	34790

Besöksantalet varierar mellan åren beroende på föreställningarnas art och/eller antal föreställningar. Orkesterns spelningar vid Kinabesök 08/09 för ca 18.000 personer och Botnia Banans invigning 2010 för ca 5.000 personer är inte medräknad i statistiken. Riksteaterns turné med La Bohème under 2013 med ca 5000 besökare är inte medräknad i statistiken. Gästspel, kringaktiviteter är inte medräknad i statistiken, varierar mellan 10.000 och 30.000 besök per år. Under Kulturhuvudstadsåret 2014 har NorrlandsOperan genomfört ett större antal evenemang utöver den normala verksamheten vilket i sin tur har påverkat statistiken. Antalet besökare år 2015 har påverkats av att dansen under år 2015 hade en minskad rambudget och endast haft ett stort internationell gästspel samt förändrade samproduktionsvillkor. Utöver det blev en större turné inställd på grund av sjukdom.

NyckeltalsdefinitionerSoliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatteskuld) i förhållande till balansomslutningen.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella poster i förhållande till eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatteskuld).

Avkastning på totalt kapital

Resultat före finansiella kostnader i förhållande till balansomslutningen.

Spelintäktsggrad

Andel i procent av de totala intäkterna som utgör spelintäkter

JÄMSTÄLLDHET, MÅNGFALD OCH TILLGÄNGLIGHET

NorrlandsOperan jobbar utefter den mångfaldspolicy med handlingsplan som beslutats om. Några av de punkter som ledningen jobbar för är bland annat lönesättning med fokus på jämställdhet, mångfalds- och jämställdhetschecklista för programläggning och produktion och förlägga aktiviteter på nya platser där underrepresenterade målgrupper finns. Handlingsplanen följs upp årligen av en särskild tillsatt mångfaldsgrupp och med ledningen för bolaget som har det yttersta ansvaret.

Mångfaldsplanen har kompletterats med en tillgänglighetsplan som tar upp frågor och åtgärder som rör tillgänglighet, mottagande och bemötande av människor med olika behov och bakgrund.

Flera av våra verksamheter arbetar med mångfald i sina produktioner. Här nedan följer ett urval. Se även under rubriken Verksamhet.

Dans i Västerbotten har under 2015 låtit mångfaldsfrågor genomsyra verksamheten på flera olika sätt. Bland annat initierades en ny satsning med danslek i Carlskyrkan för de romska barn som nyligen anlant till Umeå. Sammanlagt fick barnen möta dansen vid 12 tillfällen under våren.

Hemvändarresidens är ett projekt som föddes ur kulturhuvudstadsåret där utflugna danskonstnärer återvänder till Västerbotten. Under 2015 inledde dansarna och genusvetarna Annica Styrke och Karin Wiklund arbetet med den nu färdigställda föreställningen *Koreografen*. Föreställningen ruckar på positioner för att möjliggöra en kroppslig normkritisk förståelse.

Under Länskulturveckan i Åsele gästspelade Kompani Nomad med *Man must dance* skapad av den samiska koreografen Ola Stinnerbom. Kompani Nomad är det enda professionella samiska danskompaniet i Sverige.

Utöver fokus på barn och unga har Dans i Västerbotten turnerat *Kärleken till tangon* av Lina Lundin på olika orter i länet. En kombinerad föreställning och workshop som riktar sig till äldreboenden.

Pedagogiska insatser görs genom workshops för barn, unga och professionella. Medvetna val av workshopsledare möjliggör bredd av nationalitet, kön, ålder och genre.

Antalet evenemang som speglade kulturell mångfald var under året 76 stycken. Andelen kvinnor i samtliga produktioner utgjorde 63% jämfört med året innan 54%.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER

Den 20 april tecknade svensk Scenkonst, Teaterförbundet och Sveriges Yrkesmusikersförbund ett avtal för omställning och karriärväxling för de konstnärliga yrkesgrupperna. Dessutom är nu ett nytt, modernt pensionssystem på plats. Efter många års arbete är nu frågan löst om de framtida pensionerna vilket innebär ett modernt, effektivt och rättvist system som säkrar en konstnärlig nivå. Det nya pensionssystemet innebär också att pensionskostnaderna blir förutsägbara.

Den 26 oktober aviserade Skatteverket om förändring av schablonavdrag vid beräkning av underlag för arbetsgivaravgifter i samband med kostnadsavdrag för musiker och sångare, det gäller hela scenkonstbranschen. Det väntade beslutet har efter branschens protester skjutits upp i totalt två år. Förslaget träder ikraft fr.o.m. 1 januari 2017 och innebär en ökad kostnad för NorrlandsOperan med ca 1,6 - 1,8 Mkr beroende på vilken typ av produktioner som spelas och vad dessa kräver i antalet visstidsanställda solister och musiker.

Efter att NorrlandsOperan under en rad av år vid årsstämmor, ägarsamråd, utredningar och budgetframställningar påpekat brister och akuta arbetsmiljö- och säkerhetsåtgärder beslöt Umeå kommuns arbetsutskott den 22 september 2015 att genomföra åtgärder i fastigheten till ett belopp av 30,1 Mkr.

De nödvändiga investeringarna som avses har framtagits i samråd med Fastighet inom Umeå kommun. De verksamhetsanpassade investeringarna som utgör ca 15,9 Mkr av totalbeloppet kan inte finansieras med bolagets egna medel varför ägarna måste finna en lösning på finansieringen under våren 2016.

Åtgärderna, som påbörjas under 2016 och avslutas under våren 2017, kommer att lösa de mest akuta arbetsmiljö- och säkerhetsåtgärderna för att på ett säkert och arbetsmiljömässigt godtagbart sätt bedriva den verksamhet NorrlandsOperan är ålagd att utföra.

MILJÖARBETE

Fr.o.m. 2012 klimatkompenserar NorrlandsOperan sina flygresor. Kompensationen räknas fram utifrån de totala koldioxidutsläppen från våra flygresor. Bolaget har avsatt pengar, som motsvarar kompensationen, till en intern miljöfond för klimatförbättrande projekt och åtgärder. Fondens medel har för år 2014 använts till inköp av energisnåla ledlampor till scenteknik och för 2015 -2016 planering av en miljöstation.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Bolagets intäkter under räkenskapsåret uppgår till 106,7 Mkr (148,1 Mkr)
Bolagets resultat före skatt uppgår till 0,1 Mkr (0,3 Mkr). Någon större budgetavvikelse är inte att notera. Den högre omsättningen 2014 berodde främst på betydligt fler produktioner och föreställningar samt extra statliga och regionala anslag under Kulturhuvudstadsåret jämfört med normalår. Bidragen från Region Västerbotten och Umeå kommun är inte helt förbrukade under år 2015 utan kommer att användas för kostnadstäckning åren 2016 och 2017.

INVESTERINGAR

Totalt har under året investerats 1,0 Mkr (1,1 Mkr) i inventarier.

FINANSIERING OCH LIKVIDITET

Bolaget har tillsammans med Umeå kommun ett koncernkonto. Bolagets betalningsberedskap har under året varit god. Årets investeringar har finansierats med egna medel. Bolaget har ingen upplåning per 2015-12-31.

FRAMTIDA UTVECKLING

Ett av NorrlandsOperans framtida stora utmaning är att informera, synliggöra och påverka anslagsgivare om att anslagen inte täcker kostnadsutvecklingen, som i vår personalintensiva bransch till största delen består av löner. Det fortsatta ekonomiska läget med fortsatt låga anslag gör det svårt att klara löneökningar i nivå med övriga arbetsmarknaden. De krav inför 2016 års lönerörelse som framförts inom industrin på 2,8 % ligger långt över smärtgränsen.

Det innebär att för år 2016 blir enbart lönekostnadsökning inklusive arbetsgivar- och pensionsavgift ca 1,8 Mkr jämfört med den anslagshöjning som ägarna beslutat om på 0,9% eller 0,4 Mkr. De statliga anslagen kommer att beslutas om i mars 2016, under pågående budget- och verksamhetsår! Men bolaget räknar inte med någon höjning av betydelse och för år 2019 flaggas till och med för en statlig sänkning med sex miljoner prisjusterade kronor inom scenkonstområdet.

Att den av ägarnas riktlinje att följa Regeringens KPI, som för år 2016 är 0,9% är definitivt inte hållbart i en personalintensiv bransch som vår. Fortsätter trenden står bolaget inför nedskärningar av både produktioner och verksamhet från och med år 2018.

En annan osäkerhetsfaktor inom scenkonsten är de medel som frigjorts i och med det nya pensionsavtalet. För år 2015 öronmärkte Statens kulturråd de frigjorda medlen att användas till kvalitetsförstärkande insatser. Det innebär att Staten beslutar även om de av regionen tillförda anslag som under åren finansierat pensionskostnaderna. För år 2016 råder fortfarande osäkerhet hur de frigjorda medlen kommer att användas, självklart vore att regionen själv beslutar om medlen.

Det kultursponsringsarbete som NorrlandsOperan startade 2012 och med anlita extern byrå som uppsökte och bjöd in ett stort antal företagare har under åren inte bidragit i någon större omfattning till bolagets ekonomi, med undantag av Kulturhuvudstadsåret 2014. Orsakerna finner man på olika plan, dels företagare som vill använda våra lokaler, men eftersom vi inte har tillräckligt med övningslokaler för våra produktioner så måste de publika lokalerna användas för ändamålet och dels företag inom Umeå som har huvudkontor på andra orter där den huvudsakliga sponsringen sker. En annan viktig fråga är att skattereglerna bör göras om så att det underlättar för företag att göra avdrag. NorrlandsOperans långsiktiga strategi är att fortsätta det egna arbetet med erbjudanden till företag och framhäva hur företag gagnas av samarbete med NorrlandsOperan och dess starka varumärke.

En retroaktiv återbetalning från Umeå kommun, av för högt debiterad hyra för fastigheten under tre år, återställning av statligt bidrag från år 2014, lägre personalkostnader jämfört med budget samt ett positivt utfall för bolaget under kulturhuvudstadsåret 2014 har inneburit att bolaget inte förbrukat hela anslaget för år 2015 och kan därmed nyttja en del till att täcka underskott för åren 2016 och 2017.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Till bolagsstämmans förfogande står

Ansamlad förlust	- 121.016:90	kronor
Årets resultat	31.776:15	kronor
Summa	- 89.240:75	kronor

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets resultat tillsammans med ansamlad förlust överföres i ny räkning.

Belopp i kkr

RESULTATRÄKNINGAR	Not	2015	2014
	1		
Rörelsens intäkter m m			
Nettoomsättning	2	104.554	144.992
Övriga intäkter	3	2.114	3.075
Summa intäkter m m		106.668	148.067
Rörelsens kostnader			
Produktionskostnader		- 9.512	- 24.282
Övriga externa kostnader	4,5	- 22.244	- 33.538
Personalkostnader	6	- 73.651	- 89.194
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	7	- <u>1.150</u>	- <u>1.142</u>
Summa rörelsens kostnader		- 106.557	- 148.156
Rörelseresultat		111	- 89
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter		18	141
Räntekostnader och liknande resultatposter		- <u>15</u>	- <u>26</u>
Summa finansiella intäkter och kostnader		3	115
Resultat efter finansiella poster		114	26
Resultat före skatt		114	26
Skatt på årets resultat	8	- 82	320
Årets resultat		32	346

Belopp i kkr

BALANSRÄKNINGNot   **2015-12-31**   **2014-12-31****Tillgångar****Anläggningstillgångar**Materiella anläggningstillgångar

Inventarier	7	<u>2.547</u>	<u>2.715</u>
		2.547	2.715

Finansiella anläggningstillgångar

Andelar i dotterföretag, Botnia Musik AB	9	100	100
Uppskjuten skattefordran	10	<u>238</u>	<u>320</u>
		338	420

Summa anläggningstillgångar		<u>2.885</u>	<u>3.135</u>
------------------------------------	--	--------------	--------------

OmsättningstillgångarVarulager m m

Förnödenheter		0	90
---------------	--	---	----

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar		360	2.044
Skattefordran		1.805	1.805
Övriga fordringar		656	2.667
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	<u>2.391</u>	<u>7.317</u>
		5.212	13.833

Kortfristiga placeringar

Övriga kortfristiga placeringar		2.500	0
---------------------------------	--	-------	---

<u>Kassa och bank (limit 2.500 kkr)</u>		12.907	351
---	--	--------	-----

Summa omsättningstillgångar		<u>20.619</u>	<u>14.274</u>
------------------------------------	--	---------------	---------------

Summa tillgångar		<u>23.504</u>	<u>17.409</u>
-------------------------	--	---------------	---------------

Belopp i kkr

BALANSRÄKNINGAR	Not	2015-12-31	2014-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
<u>Bundet eget kapital</u>	12		
Aktiekapital 4.400 aktier		4.400	4.400
<u>Ansamlad förlust</u>			
Balanserad förlust		- 121	- 467
Årets resultat		<u>32</u>	<u>346</u>
		- 89	- 121
Summa eget kapital		<u>4.311</u>	<u>4.279</u>
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		97	110
Leverantörsskulder		2.823	2.734
Övriga kortfristiga skulder		1.213	1.309
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13	<u>15.060</u>	<u>8.977</u>
Summa kortfristiga skulder		<u>19.193</u>	<u>13.130</u>
Summa eget kapital och skulder		<u>23.504</u>	<u>17.409</u>
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Kassaflödesanalys	2015-12-31	2014-12-31
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	114	26
Justering för poster som inte ingår i kassaflöde (Avskrivningar, reavinster)	1.150	1.142
Skatt hänförlig till årets resultat	- 82	- 560
Uppskjuten skatt	0	880
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital och investeringar	1.182	1.488
Ökning/minskning av lager	90	93
Ökning/minskning av fordringar	8.621	- 8.155
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	6.063	- 3.744
Kassaflöde från den löpande verksamheten	15.956	- 10.318
Investeringsverksamheten		
Investeringar i anläggningstillgångar	- 982	- 1.088
Kassaflöde från investeringsverksamheten	- 982	- 1.088
Finansieringsverksamhet		
Minskning långfristiga fordringar	82	- 320
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	82	- 320
Årets kassaflöde		
Likvida medel vid årets ingång	351	12.077
Förändring likvida medel	15.056	- 11.726
Likvida medel vid periodens utgång	15.407	351
Under året betald ränta 14 kkr		
Likvida medel per 2015-12-31 består av:		
Bank	15.367 kkr	
Kassa	40 kkr	

Belopp i kkr (om inte annat anges)

NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen samt uttalanden och allmänna råd från Bokföringsnämnden. NorrlandsOperan tillämpar från och med år 2014 redovisningsregelverket K3.

Intäkter och kostnader

Löpande bidrag från staten, regionen och kommunen intäktsredovisas som huvudregel i takt med utbetalning. I de fall bidraget är villkorat med någon typ av prestation sker dock intäktsredovisning först när prestationen sker. Biljettintäkter och turnéintäkter intäktsförs löpande vid inbetalning och periodiseras ej och på samma vis periodiseras inte försäljningsknutna kostnader.

Övriga intäkter och kostnader i verksamheten redovisas enligt bokföringsmässiga grunder.

Skulder och fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Varulager

Varulagret värderas, med tillämpning av först-in först-ut principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden över den bedömda nyttjandeperioden med beaktande av väsentligt restvärde. 5 års avskrivningstid tillämpas för inventarier.

Leasing

Leasingavtalen redovisas som operationell leasing, det innebär att leasingföretaget eller uthyraren har ansvar för tillgången. Leasingavgiften och hyran fördelas linjärt över perioden. Inventarier som avses är främst hyra av bostadslägenheter, hyra av verksamhetslokaler, kopieringsmaskiner och fordon.

Skatt

Skatt på årets resultat består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner och händelser.

Uppskjuten skatteskuld redovisas för alla skattepliktiga temporära skillnader, dock särredovisas inte uppskjuten skatt hänförlig till obeskattade reserver eftersom obeskattade reserver redovisas som en egen post i balansräkningen. Uppskjuten skattefordran redovisas för avdragsgilla temporära skillnader och för möjlighet att i framtiden använda skattemässiga underskottsavdrag. Värderingen baseras på hur det redovisade värdet motsvarande tillgång eller skuld förväntas återvinnas respektive regleras. Beloppen baseras på de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen och har ännu inte nuvärdesberäknats.

Uppskjuten skattefordran har värderats till högst det belopp som sannolikt kommer att återvinnas baserat på innevarande och framtida skattepliktiga resultat. Värderingen omprövas varje balansdag.

Not 2	Nettoomsättning	2015	2014
	Statsanslag	46.166	46.301
	Övriga statsbidrag	3.915	9.378
	Region Västerbotten, bidrag *	18.770	15.845
	Övriga bidrag, Region Västerbotten	5.956	4.574
	Umeå kommun, drifts- och hyresbidrag **	20.608	24.414
	Övriga bidrag, Umeå kommun	2.130	24.385
	Biljettintäkter	5.493	11.835
	Sponsorintäkter och gåvor	191	5.233
	Övrigt	<u>1.325</u>	<u>3.027</u>
	Summa	104.554	144.992

* Av 2015 års bidrag på 20.633 kkr är 5.263 kkr periodiserat till år 2016.

** Av 2015 års bidrag på 25.525 kkr är 4.917 kkr periodiserat till år 2016.

Not 3   **Övriga intäkter**

Hyresintäkter	726	884
Lönebidrag	510	402
Övriga intäkter	<u>878</u>	<u>1.789</u>
Summa	2.114	3.075

Not 4   **Arvode och kostnadsersättning till revisorer**

Ernst & Young revisionsuppdrag	40	74
Lekmannarevisor	<u>10</u>	<u>7</u>
	50	81

Not 5   **Operationella leasingavtal**

Framtida leasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal fördelas enligt följande:

Förfaller till betalning inom ett år 10.504

Förfaller till betalning senare än ett år men inom 5 år 39.495

Förfaller till betalning senare än 5 år 59.106

Årets leasingkostnad uppgår till 8.915

Not 6	Medelantal anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter	2015	2014
	Kvinnor	62,0	68,5
	Män	<u>62,0</u>	<u>73,0</u>
	Totalt för moderbolaget	124,0	141,5

Antalet visstids- och tillsvidareanställda var under året 461 personer varav 46,0% kvinnor och 54,0% män

Av ledningsgruppens 8 personer är 4 kvinnor
Av styrelsens 9 ordinarie ledamöter är 4 kvinnor

Löner och ersättningar uppgår till		
Styrelsen, verkställande direktören och vice verkställande direktören	1.747	1.633
Övriga anställda	<u>46.683</u>	<u>55.128</u>
Totala löner och ersättningar	48.430	56.761
Sociala avgifter enligt lag och avtal samt premie för omställningstöd	17.607	20.817
Varav pensionspremier, övriga anställda	3.105	5.060
Varav pensionspremier, styrelse, verkställande direktören och vice verkställande direktören	240	628
Uppdragsersättningar	5.709	9.389

I bolaget finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter. Övriga planer klassificeras som förmånsbestämda och beräknas enligt Tryggandelagen och redovisas i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1 (K3).

Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen.

Bolaget har förmånsbestämda pensionsplaner där en pensionspremie betalas och redovisar dessa planer som avgiftsbestämda planer i enlighet med förenklingsregeln i BFNAR 2012:1.

Redovisning av sjukfrånvaro

Total sjukfrånvaro	3.22%	2.96%
Sjukfrånvaro för kvinnor	4.31%	4.22%
Sjukfrånvaro för män	2.16%	1.78%
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 29 år och yngre	1.38%	1.35%
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 30 – 49 år	4.12%	1.85%
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 50 år och äldre	2.48%	5.05%
Andelen av total sjukfrånvaro som har varat i 60 dagar eller mer	44.00%	39.09%

Avtal för högre befattningshavare

För verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader samt rätt till avgångsvederlag vid uppsägning från bolagets sida med 6 månadslöner utöver uppsägningstiden.

För vice verkställande direktören finns avtal om förlängd uppsägningstid. Vid uppsägning från företags sida är uppsägningstiden 12 månader.

Not 7 Inventarier	2015	2014
Ingående anskaffningsvärden	13.113	12.025
Årets inköp	<u>982</u>	<u>1.088</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	14.095	13.113
Ingående avskrivningar	- 10.398	- 9.256
Årets avskrivningar	<u>- 1.150</u>	<u>- 1.142</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 11.548	- 10.398
Utgående restvärde enligt plan	2.547	2.715

Not 8 Årets skatt

Aktuell skatt	0	0
Förändring av uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag	<u>82</u>	<u>- 320</u>
Summa redovisad skatt	82	- 320
Genomsnittlig effektiv skatt	71,9%	-

Avstämning av effektiv skattesats

Redovisat resultat före skatt	114	26
Skatt på redovisat resultat enligt gällande skattesats (22%)	25	6
Skatteeffekt av övriga ej avdragsgilla kostnader	59	116
Skatteeffekt av underskott ej uppbokat som uppskjuten skattefordran	0	438
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	<u>- 1</u>	<u>- 880</u>
Redovisad skatt	82	- 320
Effektiv skattesats	72,2%	

Not 9 Andelar i dotterföretag

	Org.nr	säte		
Botnia Musik AB	556573-3127	Umeå		
Kapitalandel	Röstandel	Antal aktier	Eget kapital	
100%	100%	1.000	91 kkr	
				100
				100

	2015	2014
Not 10		
Uppskjuten skattefordran		
Vid årets början	320	0
Årets förändring av uppskjuten skatt	<u>- 82</u>	<u>320</u>
Redovisat värde vid årets slut	238	320

Uppskjuten skattefordran avser underskott där ledningens bedömning är att dessa kommer att brukas mot skattemässiga överskott inom en 5 års period.

Not 11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda hyreskostnader	1.005	1.254
Förutbetalda försäkringspremier	230	228
Upplupna bidragsintäkter	254	4.362
Förutbetalda semesterlöner	486	398
Övriga poster	<u>416</u>	<u>1.075</u>
Summa	2.391	7.317

Not 12 Eget kapital

Bundet eget kapital

Aktiekapital		
In- och utgående värde	<u>4.400</u>	<u>4.400</u>
Summa bundet eget kapital	4.400	4.400

Ansamlad förlust

Balanserad förlust	- 121	- 467
Årets resultat	<u>32</u>	<u>346</u>
Summa ansamlad förlust	- 89	- 121

Summa eget kapital	4.311	4.279
--------------------	--------------	--------------

Not 13 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupna personalkostnader	4.127	5.065
Förutbetalda bidragsintäkter	10.409	3.400
Förutbetalda hyresintäkter	0	60
Övriga poster	<u>524</u>	<u>452</u>
Summa	15.060	8.977

Not 14 Uppgift om moderföretag

Moderföretag i den största koncern där NorrlandsOperan AB är dotterbolag är Regionförbundet Västerbottens län org.nr. 222000-2436 och där upprättas koncernredovisning.

Umeå 2016-03-02

Eva Andersson
Ordförande

Marie-Louise Rönnmark
Vice ordförande

Ulf Degerman

Per-Martin Jonasson

Solvig Jonsson

Jan-Olov Karlsson

Peter Sedlacek

Karl Erik Törner

Kerstin Widman

Kjell Englund
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits 2016-03-11

Ernst & Young AB

Micael Engström
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i NorrlandsOperan AB, org.nr 556529-6190

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för NorrlandsOperan AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av NorrlandsOperan ABs finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Övriga Upplýsingar

Revisionen av årsredovisningen för år 2014 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad

den 2 mars 2015 med omodifierade uttalanden i rapport om årsredovisningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för NorrlandsOperan AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Skellefteå den 11 mars 2016

Ernst & Young AB

Micael Engström
Auktoriserad revisor